

Οικοτουρισμός στην περιοχές Natura 2000: ευκαιρίες, δυνατότητες και προϋποθέσεις

Ρούλα Τρίγκου
Συντονίστρια Ενημέρωσης Δράσεων Διατήρησης

Ποιοι είμαστε

Partnership for
nature and people

- Η Ορνιθολογική ιδρύθηκε το 1982. Είναι από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές ΜΚΟ στην Ελλάδα
- Η μοναδική ΜΚΟ με αποκλειστικό αντικείμενο την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους
- Ελληνικός εταίρος της **BirdLife International**, της μεγαλύτερης παγκόσμιας ομοσπονδίας για την προστασία του περιβάλλοντος, με πάνω από 110 εθνικές οργανώσεις και 2,5 εκ. μέλη

Για τα πουλιά

Για τη φύση

Για' σένα

Οικοτουρισμός

Ο οικοτουρισμός είναι μία από τις σημαντικότερες αναπτυξιακές δυνατότητες για τις περιοχές του δικτύου NATURA 2000

Το ίδιο ισχύει και για πιο παραδοσιακές δραστηριότητες όπως η εκτατική γεωργία και η κτηνοτροφία.

Φτάνει να ασκούνται με τρόπο που στηρίζει την τοπική κοινωνία και συγχρόνως ωφελεί το φυσικό περιβάλλον.

Οικοτουρισμός

✓ Ceballos Lascuráin, αρχές '80

«το ταξίδι σε σχετικά αδιατάραχτες και μη ρυπασμένες φυσικές περιοχές με στόχο την μάθηση, το θαυμασμό, την απόλαυση του σκηνικού, με τα άγρια φυτά και ζώα, την ανακάλυψη του πολιτισμού (νέου και παρελθόντος) που υπάρχει στις περιοχές αυτές»

✓ The Ecotourism Society, ΗΠΑ

«τουρισμός σε περιοχές πραγματικά αδιατάραχτες από την ανθρώπινη παρουσία, ο οποίος επιβάλλεται να συνδράμει στη διατήρηση της φύσης και στην ευρωστία των τοπικών πληθυσμών»

Οικοτουρισμός

ο Οικοτουρισμός εκτός του ότι προσφέρει ευχαρίστηση - απόλαυση - γνώσεις - εμπειρίες στον επισκέπτη, **διατηρεί και ενισχύει την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων**, που θεωρούνται **αναπόσπαστο τμήμα** μιας τέτοιας δραστηριότητας και αναπτυξιακής διαδικασίας.

** Διαφοροποιείται από τον **τουρισμό περιπέτειας** και τον **φυσιολατρικό τουρισμό**

Τα πρότυπα που χαρακτηρίζουν τον Οικοτουρισμό:

- ✓ Τουριστικές δραστηριότητες με ρυθμίσεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος
- ✓ Ελάχιστες αρνητικές επιπτώσεις για το περιβάλλον
- ✓ Διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- ✓ Η ενεργός συμμετοχή και οφέλη για την τοπική κοινότητα
- ✓ **Τα κέρδη που δημιουργούνται συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη**
- ✓ Εκπαιδευτική εμπειρία για τους επισκέπτες που ενσωματώνει τόσο τη φύση, όσο και την πολιτιστική κληρονομιά

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Οικοτουρισμός

Fennell, 2008

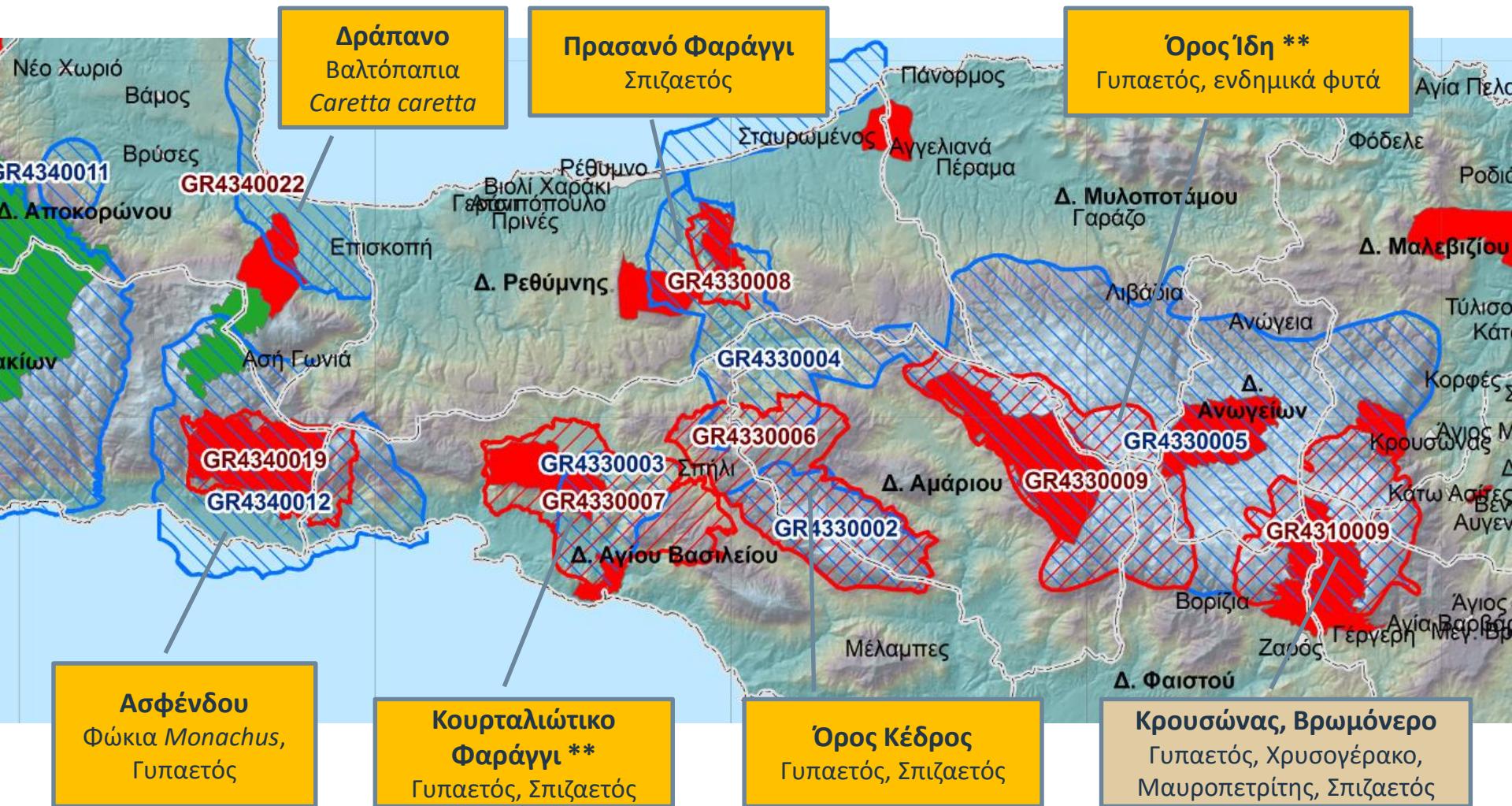
Ότι ξεκίνησε ως «κίνημα» από τους οικολόγους ως προσπάθεια για την προστασία από την καταστροφή του περιβάλλοντος έχει καταλήξει να γίνει όρος της αγοράς που χρησιμοποιείται από τουριστικούς πράκτορες προκειμένου να διαφημίσουν καθαρές παραλίες, θάλασσες πλούσιες σε ψάρι και λίγο πολιτισμό για όταν τα εγκαύματα από τον ήλιο αρχίζουν και πονάνε...

Οικοτουρισμός & προστατευόμενες περιοχές

Περιοχές Natura 2000 κοντά στο Ρέθυμνο

Η διεθνής εμπειρία

Στη Μεγάλη Βρετανία, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της RSPB (έχει > 1.500.000 μέλη και διαχειρίζεται >200 Προστατευόμενες Περιοχές), ο Μ.Ο. δαπάνης ανά επισκέπτη σε Π.Π. ανέρχεται σε 11,5 ευρώ, ενώ η μέγιστη δαπάνη κυμαίνεται από 70 έως 186 ευρώ.

- Τις προστ. περιοχές επισκέπτονται άτομα από όλες τις ηλικίες
- Σημαντικό το ποσοστό παιδιών και ηλικιωμένων
- Οι συνταξιούχοι αποτελούν συχνά τους καλύτερους πελάτες

Οι προστατευόμενες περιοχές στηρίζουν την τοπική ανάπτυξη σε μειονεκτικές αναπτυξιακά περιοχές, μέσω οικοτουρισμού και περιβαλλοντικής ενημέρωσης - εκπαίδευσης

Παράδειγμα: **Πάρκο Abruzzo Ιταλία**

Abruzzo

Έκταση όση και τα Ζαγοροχώρια.

Συγκεκριμένες ζώνες επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων.

Περίπου 20.000 κάτοικοι σε 21 χωριά.

➤ 2.000.000 επισκέπτες ετησίως, με διασπορά σε όλο το έτος

➤ >150 εκ. ευρώ εισόδημα από επισκέπτες ετησίως με διασπορά στην τοπική κοινωνία

Παράδειγμα: Πάρκο Abruzzo Ιταλία

Ορνιθοτουρισμός

Η επίσκεψη σε έναν τόπο με στόχο την παρατήρηση και αναγνώριση πουλιών στο φυσικό τους περιβάλλον (*Birdwatching*)

Υπάρχει οικοτουριστική αγορά;

- 65 τουριστικά γραφεία στη Μ. Βρετανία
- 12.000 εκδρομές ετησίως
- Η Ελλάδα πέμπτος κατά σειρά προορισμός

- Birdfinders
- Limosa
- Spatia Wildlife
- Naturetrek
- Bird Holidays
- Ornithoholidays
- Ornithotravel Birding Tours
- Neophron Tours

Υπάρχει οικοτουριστική αγορά;

Ορνιθολογική
ΕΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

© Ορνιθολογική/ Ρούλα Τρίγκου

- ▶ 2.025 λίρες κατ' άτομο
- ▶ Κατά μέσο όρο 30 ταξίδια από κάθε γραφείο

Οικοτουρισμός & Ελλάδα

Μια σχέση... ασταθής

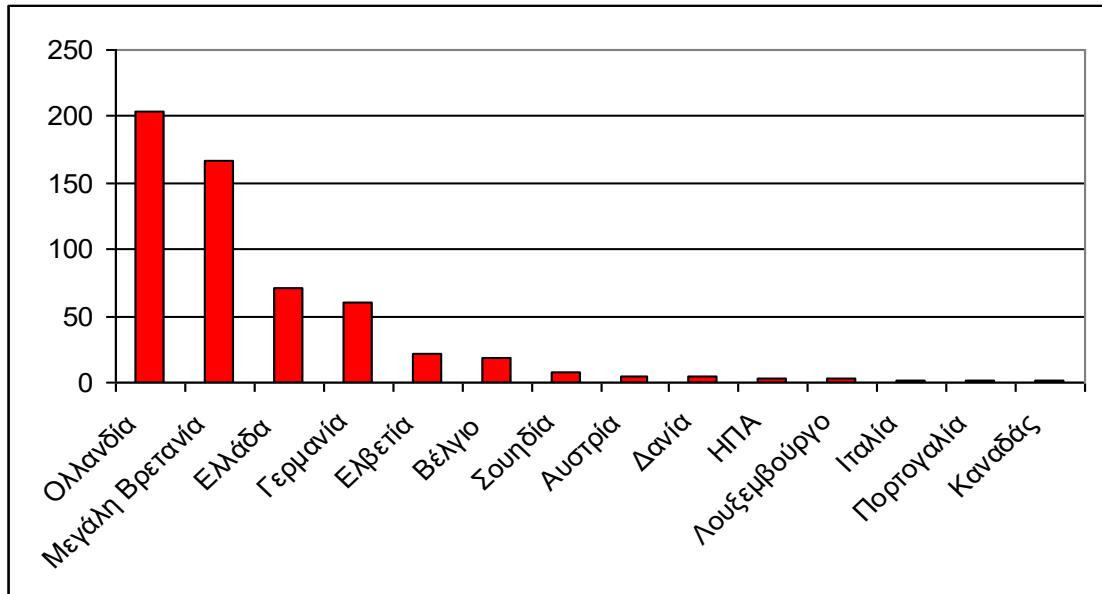
- ✓ έλλειψη σχεδιασμού και οργάνωσης
- ✓ αντιφατικές πολιτικές - έλλειψη πολιτικής βιούλησης - χωροταξικό τουρισμού
 - περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και «τακτοποίηση» αυθαιρέτων
 - ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης
 - χωροταξικά σχέδια
- ✓ έλλειψη συγκεκριμένου νομικού και θεσμικού πλαισίου
- ✓ έλλειψη ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης
- ✓ έλλειψη υποστήριξης
- ✓ χαμηλή ποιότητα «οικοτουριστικών» υποδομών
- ✓ μη εκπαιδευμένο προσωπικό για ξεναγήσεις, περιβαλλοντική ερμηνεία κ.λπ.

Λέσβος: Ένας από τους δημοφιλέστερους προορισμούς στην Ευρώπη

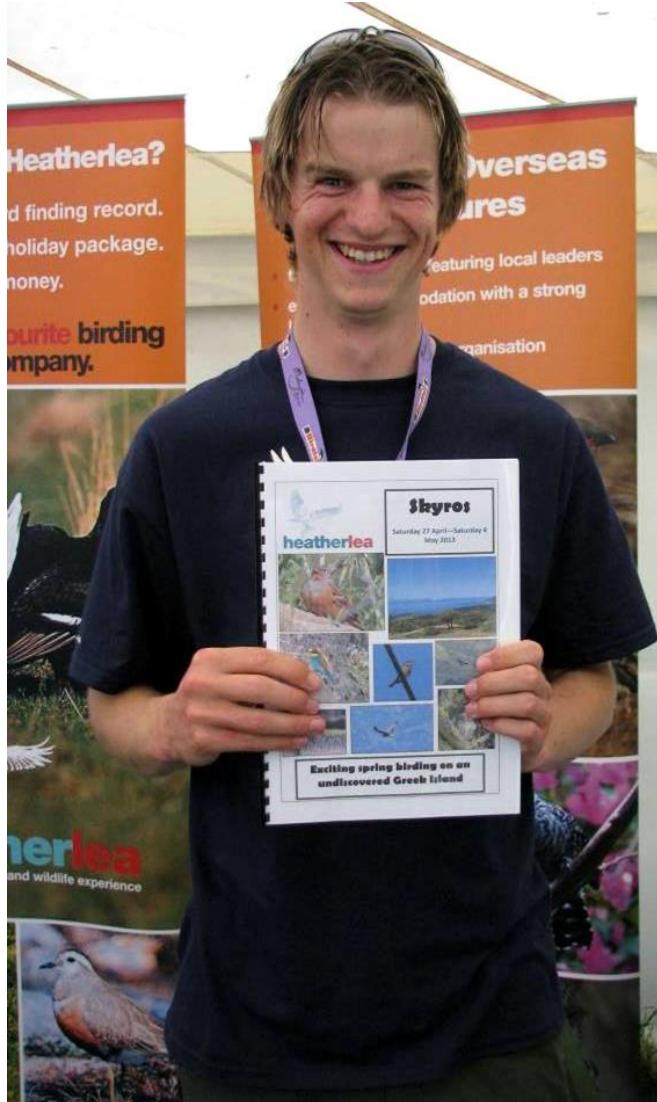

- 4-5 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο από birdwatchers
- 3.000-4.000 παρατηρητές πουλιών από διάφορες εθνικότητες κάθε Απρίλιο και Μάιο

© Ορνιθολογική / P. Triyko

Σκύρος: ένας νέος ορνιθοτουριστικός προορισμός

Απρίλιος - Μάιος

Βρετανικό Φεστιβάλ Ορνιθοτουρισμού

British Birdwatching Fair, Rutland UK

Ορνιθολογίκη
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- ✓ Περισσότεροι από 22.000 επισκέπτες
- ✓ Εκατοντάδες εκθέτες από όλο τον κόσμο
- ✓ Αποκλειστικό αντικείμενο τα πουλιά

Κρήτη: Βιότοποι διεθνούς σημασίας από τις κορυφές των βουνών ως τη θάλασσα

Η Κρήτη ως ορνιθούριστικός προορισμός

- Μεγάλη ποικιλία βιοτόπων
- Μεγάλες αποστάσεις αλλά και μεγάλες δυνατότητες.**

Μέσα σε μόλις 1 ώρα μπορεί κάποιος να βρεθεί από την αλπική ζώνη στη θάλασσα!

- Ενδιαφέρον για έμπειρους και μη ορνιθοπαρατηρητές
- Προσβασιμότητα (εκτεταμένο οδικό δίκτυο)
- Πολιτιστικό, λαογραφικό, γαστρονομικό ενδιαφέρον

Η Κρήτη ως ορνιθούριστικός προορισμός

- ❑ Είδη σπάνια, απειλούμενα, με περιορισμένη εξάπλωση στον Ελλαδικό χώρο απαντούν σε μεγάλους αριθμούς στην Κρήτη
(Όρνιο, Χρυσογέρακο, Χρυσαετός, Κοκκινοκαλιακούδα κ.ά.)
- ❑ Παράδεισος για τα αρπακτικά πουλιά
- ❑ Εμβληματικά είδη στη μοναδική περιοχή εξάπλωσής τους στην Ελλάδα (Γυπαετός)
- ❑ Μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα
- ❑ Σπάνια είδη (rarities)
- ❑ Πουλιά αλπικών περιοχών (Χιονοψάλτης κ.ά.)
- ❑ Εξαιρετικές δυνατότητες φωτογράφισης σπάνιων ειδών
- ❑ Ποικιλία ειδών όλες τις εποχές του χρόνου

Σπάνια είδη

Γυπαετός

© B. Γιατροπάκης

Όρνιο

Σπιζαετός

© X. Βλάχος

Αιγαιοτσιροβάκος

Υπάρχει τοπική αγορά;

Crete Birding

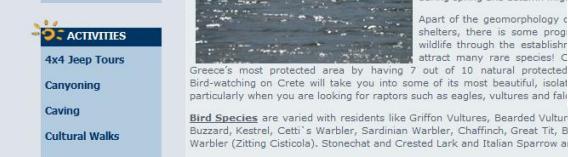

Updated Tuesday 5th May 2015.
See.... BLOG April

Welcome to

Crete Birding and photography

You can also find us on Facebook
www.facebook.com/groups/wildflowersofcrete

Type a Destination or Hotel

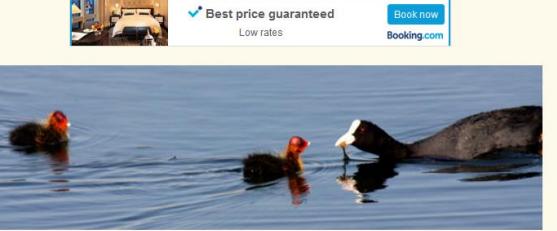
Search

Hotels ▾ | Guide ▾ | Activities ▾ | Events ▾ | Gastronomy ▾ | Travel Tips | Cars | Tickets ▾ | Offers

Bird Watching in Crete

 Login to Save

Οικοτουρισμός:

Ναι , αλλά με προϋποθέσεις...

- «Πράσινα» καταλύματα (χρήση φυσικών πόρων κ.λπ.)
- Ποιότητα τουριστικής υποδομής
- **Επικοινωνία – δικτύωση** (ιστοσελίδα, διάθεση ενημερωτικού υλικού, διασυνδέσεις με τοπικούς οικοξεναγούς,
- Δυνατότητα κάλυψης διαφόρων προτιμήσεων (π.χ. παρατήρηση πουλιών, βότανα-ενδημικά φυτά)
- Αξιοποίηση – προώθηση τοπικών προϊόντων
- Νωρίς πρωινά

Ενημερωτικό Υλικό

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

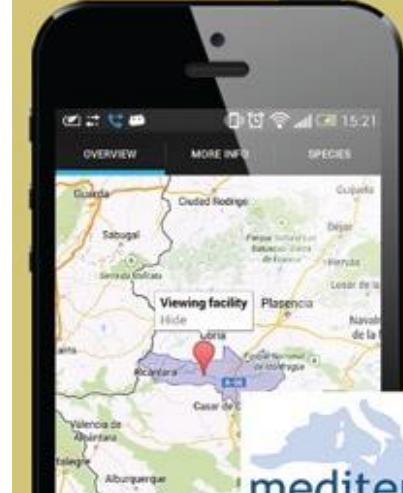
Ορνιθοτουρισμός στη Μεσόγειο

Ορνιθολογίκη
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Asterousia Mountains, Crete
 The mountain range of Asterousia is located in South Crete at the Prefecture of Iraklio. Its eastern part, including Mount Kofnus (1,234 m) is bare and rugged and of great importance to breeding large birds of prey. Furthermore, livestock breeding in the area also provides ample food supply for their survival.

This is a NATURA 2000 site and an Important Bird Area (GR187). Part of the area is a Wildlife Refuge.

mediteraves
 IPOT ornithological tourism

**Birding
inGreece**

TRAVEL GUIDE TO BIRDWATCHING SITES IN GREECE

App
 Mediterranean
 Birds

www.ecovalue-crete.eu

www.ornithologiki.gr

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

© Πάνος Περαντωνάνκης

© Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία 2016

LIFE Natura 2000
Value Crete

